

EDUSKUNNAN VASTAUS 94/2007 vp

Hallituksen esitys laeiksi tapaturmavakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi tapaturmavakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 138/2007 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 19/2007 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tapaturmavakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 41 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 723/2002,
muutetaan 28 §:n 6 momentti, 35 §:n 1 momentti, 53 §:n 6 momentti, 53 i §:n 4 momentti, 58 §, 60 §:n 1 ja 2 momentti, 60 b §:n 1 momentti ja 64 b §, sellaisina kuin ne ovat, 28 §:n 6 momentti ja 60 §:n 2 momentti laissa 1365/2004, 35 §:n 1 momentti ja 58 § laissa 1204/1996, 53 §:n 6 momentti laissa 388/2007, 53 i §:n 4 momentti laissa 484/2007, 60 §:n 1 momentti laissa 1234/2005, 60 b §:n 1 momentti laissa 1367/2006 ja 64 b § mainituissa laissa 723/2002, sekä
lisätään lakiin uusi 60 c § seuraavasti:

28 §

— — — — —
Jos vuosityöansio on pienempi kuin 9 211,76 euroa, se korotetaan 9 211,76 euroksi. Vuosityöansiota ei kuitenkaan koroteta, jos työntekijä sai tapaturman sattuessa:

1) työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen lakien mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä;

2) kansaneläkelaisissa (568/2007) tarkoitettua toistaiseksi myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä;

3) työntekijän eläkelain voimaantulon (396/2006) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun aikaisempaan lainsäädäntöön perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä;

4) kansaneläkelain voimaantulon (569/2007) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua

tuun aikaisempaan lainsäädäntöön perustuvaa työkyvyttömyyseläkettä;

5) tämän lain mukaan määräytyvää, toistaiseksi myönnettyä täyttä tapaturmaeläkettä tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain mukaista korvausta; taikka

6) 1—4 kohdassa tarkoitettuun lainsäädäntöön perustuvaa vanhuuseläkettä ja työntekijä oli tapaturman sattuessa täyttänyt 65 vuotta.

35 §

Tämän lain mukaista vakuutusta harjoittavalla vakuutuslaitoksella on oltava laskuperusteet, joissa määrätään, miten vakuutusmaksut lasketaan. Laskuperusteet on laadittava tämän lain mukaiselle pakolliselle vakuutukselle, 57 §:n 1 ja 4 momentin mukaiselle työajan vakuutukselle ja 57 §:n 2 ja 3 momentin mukaiselle vapaa-ajan vakuutukselle kullekin erikseen.

53 §

Asian käsittelyssä tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia, jollei erikseen toisin säädetä. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään. Mitä hallintolainkäyttölain 38 §:ssä säädetään suullisen käsittelyn toimittamisesta yksityisen asianosaisen pyynnöstä hallinto-oikeudessa, koskee suullisen käsittelyn toimittamista tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa. Oikeudenkäynnin julkisuudesta tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa ja muutoksenhakulautakunnan ratkaisukokoonpanosta asiassa, joka koskee oikeudenkäynnin julkisuutta, on voimassa, mitä oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetussa laissa (381/2007) säädetään. Tarkempia säännöksiä tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta ja siitä aiheutuvista kustannuksista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Muutoksenhakulautakunta vahvistaa itselleen työjärjestyksen.

53 i §

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään tilintarkastajan riippumattomuudesta, esteellisyydestä, salassapitovelvollisuudesta, erottamisesta ja eroamisesta. Muutoksenhakulautakunnan täysistunto valitsee vuosittain tilintarkastajan ja varatilintarkastajan. Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT). Tilinpäätöksen vahvistaa ja vastuuvapauden hallintojaostolle myöntää tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan täysistunto. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta antaa vahvistetun tilinpäätöksen tiedoksi Vakuutusvalvontavirastolle. Jos tilinpäätös osoittaa yli- tai alijäämää vahvistettuun talousarvioon nähden, erotus otetaan huomioon seuraavalta vuodelta määrättävän oikeushallintomaksun perusteissa.

58 §

Vakuutuslaitos on velvollinen suorittamaan vuosittain Tapaturmavakuutuslaitosten liitolle maksun muista kuin 60 b §:n 1 momentin mukaan rahoitettavista tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamista varten. Maksun perusteet vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö liiton hakemuksesta enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Vakuutuslaitos tilittää maksut liitolle. Tarkempia säännöksiä maksun tilityksestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

60 §

Tämän lain 10 §:n 2 momentissa, 11 §:ssä, 12 §:n 1 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä, 53 §:n 5 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädettyt rahamäärät tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Tämän lain 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 2—4 momentissa ja 20 a §:n 2—4 momentissa säädettyt rahamäärät tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijän eläkelain 98 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä. Tarkistetut rahamäärät pyöristetään si-

ten, että 20 §:n 2—4 momentissa, 20 a §:n 2—4 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädetty rahamäärät pyöristetään lähimmäksi sentiksi, 10 §:n 2 momentissa, 12 §:n 1 momentissa ja 35 a §:ssä säädetty rahamäärät lähimmäksi täydeksi euroksi sekä 11 §:ssä, 16 §:n 3 momentissa, 28 §:n 6 momentissa ja 53 §:n 5 momentissa säädetty rahamäärät lähimmäksi täydeksi kymmeneksi euroksi.

Tapaturmaeläke, jatkuvana maksettava haittараha ja perhe-eläke tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain 98 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä.

60 b §

Tämän lain mukaista vakuutusta harjoittavien vakuutusyhtiöiden on osallistuttava vuosittain tässä pykälässä tarkoitettujen kustannusten rahoitukseen vakuutusmaksutulon mukaisessa suhteessa siten kuin 2—7 momentissa säädetään (*jakojärjestelmä*). Vakuutusmaksutulolla tarkoitetaan tässä pykälässä vakuutusyhtiön tuloslaskelmaan sisältyvää tämän lain mukaisen vakuutuksen vakuutusmaksutuloa. Rahoitettavat kustannukset ovat:

1) 10 §:n 2 momentin ja 11 §:n mukaiset vakuuttamattomassa työssä sattuneista tapaturmista aiheutuvat kustannukset, joista on vähennetty 36 §:n nojalla saadut maksut;

2) Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta johtuvista asuin- ja oleskelupaikan vakuutuslaitoksen tehtävistä aiheutuneet kustannukset;

3) vakuutusyhtiön kalenterivuonna maksamat:

a) tapaturmaeläkkeiden, jatkuvina maksettavien haittarahojen, perhe-eläkkeiden, kertakaikkisten korvausten, hautausapujen sekä haitta-, vaate- ja opaskoiralisien indeksikorotukset;

b) 15, 15 a ja 15 b §:ssä säädetty sairaanhoidon korvaukset ja maksut, jotka maksetaan, kun tapaturman sattumispäivää seuraavan kalenterivuoden alusta on kulunut yli yhdeksän vuotta;

c) tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitetun kuntoutuksen korvaukset, jotka maksetaan, kun tapaturman sattumispäivää seuraavan

kalenterivuoden alusta on kulunut yli yhdeksän vuotta;

d) korvaukset ammattitautilain (1343/1988) mukaan korvattavasta ammattitaudista, jonka ilmetessä on kulunut vähintään viisi vuotta altistuksesta, joka on viimeksi voinut aiheuttaa ammattitaudin;

e) 14 §:n 4 momentissa tarkoitetut kulut, jotka on korvattu d kohdassa tarkoitettua ammattitautia epäiltäessä.

60 c §

Jos vakuutuskantaa on siirtynyt vakuutusyhtiöstä toiseen jakautumisen tai vakuutuskannan luovutuksen seurauksena, siirtyneisiin vakuutuksiin kohdistuvien toteutuneiden ja ennakkoarvion mukaisten vakuutusmaksutulojen ja jakojärjestelmäkorvausten sekä näitä vakuutuksia vastaavan osuuden jakojärjestelmävuotta edeltävän vuoden vahvistetusta jakojärjestelmäsaldosta katsotaan 60 b §:n 4 momentin mukaista ennakkoarviota tehtäessä ja pykälän 5 momentin mukaisia jakojärjestelmäeriä vahvistettaessa kuuluvan sille vakuutusyhtiölle, jolle vakuutuskanta on siirtynyt.

64 b §

Vakuutuslaitoksella ja Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus tarkastaa työnantajan asiakirjoista työnantajan tämän lain mukaisen tietojenantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen oikeellisuus. Vakuutuslaitoksella ja Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus saada poliisilta ja muulta viranomaiselta virka-apua edellä tarkoitettujen tietojen saamiseksi.

Vakuutuslaitoksella, Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhaakuelimellä on oikeus saada maksutta tiedot, jotka niillä on tämän lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 13 b §:n mukaan oikeus saada. Jos 64 a §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot pyyde-

tään tietyssä muodossa ja siitä aiheutuu tietojen luovuttajalle lisäkustannuksia, lisäkustannukset on korvattava.

Vahingoittuneen terveydentilaa koskevat tiedot on 2 momentissa tarkoitettulla pyytäjällä oikeus saada siinä muodossa kuin pyytjä on luovutuspyynnössä yksilöinyt. Tällöin tietojen luovuttajalla on oikeus saada 64 a §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella luovuttamistaan tiedoista tietojen pyytäjältä kohtuullinen korvaus tietojen luovuttamisesta aiheutuneesta työstä ja kustannuksesta.

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettulla ammattihenkilöllä on oikeus saada kohtuullinen palkkio 64 a §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetyn tietojenanto-velvollisuuden perusteella antamastaan lausunnosta. Lausunto on annettava Tapaturmavakuutuslaitosten liiton hyväksymän kaavan mukaista lomaketta käyttäen. Jos lausunnon on antanut kunnan tai kuntayhtymän järjestämän tervey-

denhuollon palveluksessa oleva henkilö, palkkio suoritetaan kunnalle tai kuntayhtymälle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovellettaessa 28 §:n 6 momentissa säädetty rahamäärä vastaa vuoden 2004 indeksitasoa.

Tämän lain mukaista vakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön 60 b §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan perusteella vapautuva korvausvastuu siirtyy lain tullessa voimaan yhtiön sanotun pykälän 3 momentissa tarkoitettuun vakuutusyhtiökohtaiseen jakojärjestelmäsaldoon.

Tämän lain 60 b §:n 1 momentin 3 d ja e kohtaa sovelletaan ammattitautilaissa tarkoitettuun ammattitautiin ja ammattitautiepäilystä aiheutuneisiin kuluihin, jos altistusta, joka on viimeksi voinut aiheuttaa ammattitaudin, on ollut lain tultua voimaan.

Laki

ammattitautilain 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun ammattitautilain (1343/1988) 3 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1366/2004, seuraavasti:

3 a §

Jos ammattitauti ilmenee aikana, jolta työntekijällä on oikeus työntekijän eläkelaisa (395/2006) tai työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun aikaisemman lainsäädännön mukaiseen työkyvyttömyyden, vanhuuden tai työttömyyden perusteella maksettavaan eläkkeeseen tai kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain

(569/2007) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua aikaisemman lain mukaiseen työttömyyseläkkeeseen, määrätään vuosityöansio tapaturmavakuutuslain 28 §:n säännöksistä poiketen sen vuosityöansion mukaan, joka työntekijällä oli ennen sen työn päättymistä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle ja tarkistamalla näin saatu vuosityöansio ammattitaudin ilmenemisvuoden indeksitasoon työntekijän eläkelain 96 §:ssä tar-

koitetulla palkkakertoimella. Ammattitaudista johtuva työkyvyn alentuma määrätään vastaavasti tapaturmavakuutuslain 17 §:n 3 momentin ja 18 §:n säännösten estämättä arvioimalla työntekijän ammattitaudin jälkeinen kyky tehdä sitä työtä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle. Tällöin jätetään huomioon ottamatta, mitä tapatur-

mavakuutuslain 28 §:n 6 momentin toisessa virkkeessä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

tapaturmavakuutuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tapaturmavakuutuslain muuttamisesta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1365/2004) voimaantulosäännöksen 2 ja 3 momentti seuraavasti:

Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan tapaturmaeläkkeeseen, haattarahaan, perhe-eläkkeeseen sekä haitta-, vaate- ja opaskoiralisään, elinkorkoon, sen sijasta maksettavaan kertakaikkiseen korvaukseen, huoltoeläkkeeseen ja avuttomuuslisään, jonka maksaminen perustuu tapaturmavakuutuslain ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleisiin säännöksiin tai 12 päivänä huhtikuuta 1935 annetun työntekijäin tapaturmavakuutuslain (152/1935) säännöksiin. Tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään edellä mainitun korvauksen, tapaturman sattumisvuoden tai ammattitaudin ilmenemisvuoden mukaan määräytyvään perusmäärään, joka on tarkistettu vuotta 2004 vastaavaan indeksitasoon tämän lain voimaan tullessa voimassa olevien indeksitarkistussäännösten mukaan. Tehdäessä tämän lain mukaista indeksitarkistusta elinkorkoon, sen sijasta maksettavaan kertakaikkiseen korvaukseen, huoltoeläkkeeseen ja avuttomuuslisään, käytetään työntekijän eläkelain

(395/2006) 98 §:ssä tarkoitettua työeläkeindeksiä.

Tämän lain 16 §:n 5 momenttia sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa sattuneen tapaturman ja ilmenneen ammattitaudin perusteella maksettavaan tapaturmaeläkkeeseen sekä ennen 1 päivää tammikuuta 1982 voimassa olleiden tapaturmavakuutuslain säännösten ja 12 päivänä huhtikuuta 1935 annetun työntekijäin tapaturmavakuutuslain perusteella maksettavaan elinkorkoon siten, että kertakorotus tehdään 1 päivästä tammikuuta 2010. Kertakorotus tehdään elinkoron perusmäärään. Korotusprosentti määräytyy 16 §:n 5 momenttia vastaavasti sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on 1 päivänä tammikuuta 2010. Vakuutuslaitokset osallistuvat tässä momentissa tarkoitettua kertakorotuksesta aiheutuviin kustannuksiin siten kuin 60 b §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta 26 päivänä elokuuta 2005 annetun lain (677/2005) 16 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 483/2007, seuraavasti:

16 §

Muutoksenhakulautakunnan talouden perusteet

— — — — —
Muutoksenhakulautakunnan tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään tilintarkastajan riippumattomuudesta, esteellisyydestä, salassapitovelvollisuudesta, erottamisesta ja eroamisesta. Muutoksenhakulautakunnan täysistunto valitsee vuosittain tilintarkastajan ja varatilintarkastajan, joista toinen on Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) ja toinen julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja (JHTT). Tilin-

päätöksen vahvistaa ja vastuuvapauden hallintojaostolle myöntää muutoksenhakulautakunnan täysistunto. Muutoksenhakulautakunta antaa vahvistetun tilinpäätöksen tiedoksi Vakuutusvalvontavirastolle. Jos tilinpäätös osoittaa ylitäi alijäämää vahvistettuun talousarvioon nähden, erotus otetaan huomioon seuraavalta vuodelta määrättävän oikeushallintomaksun perusteissa.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

työntekijän eläkelain 168 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain (395/2006) 168 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1121/2006, seuraavasti:

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

— — — — —
Vastuuvelan ja eläkevastuun laskuperusteisiin on sisällyttävä osaketuottosidonnaista lisä-
vakuutusvastuuta koskevat perusteet. Lasku-

perusteet on laadittava siten, että osaketuottosidonnainen lisä-
vakuutusvastuu voi vähentää eläkelaitoksen vastuovelkaa tai eläkevastuuta enintään määrällä, joka on 10 prosenttia eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 10 §:n 2 momentissa tarkoitettusta vastuuvelas-
ta, josta on kuitenkin vähennetty työeläkevakuu-

tusyhtiöistä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettu tasoitusmäärä ja vakuutuksenottajille osoitettu lisävakuutusvastuu, vakuutuskassalain 79 §:ssä tarkoitettu tasoitusmäärä, työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 32 §:n 5 momentissa tarkoitettu lisäeläketurvasta aiheutuva vastuuelka sekä yrittäjän eläkelain (1272/2006) 138 §:n ja yrittäjän eläkelain voimaanpanolain (1273/2006) 29 §:n mukainen vastuuelka. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun on oltava kussakin eläkelaitoksessa yhtä suuri suhteessa edellä sanottuun vastuuelkaan. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun vuotuisen muutoksen perusteena on osakkeiden keskimääräisen vuositulon mukainen osuus edellä tarkoitettun vastuuelan kymmenesosasta. Vuotuista muutosta koskeva tarkastelu tehdään ennen 170 ja 171 §:n soveltamisesta mahdollisesti

seuraavaa vähennystä. Laskuperusteisiin on sisällytettävä osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun suhteellista osuutta koskeva vuotuisen tasaaminen eläkelaitosten kesken osana 179 §:n mukaisten kustannusten selvittelyä. Jos osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu alittaa tasaamisen jälkeen edellä sanotun 10 prosentin alarajan, täydennetään alitus kunkin eläkelaitoksen osittamatonta lisävakuutusvastuuta tai lisävakuutusvastuuta vähentämällä.

— — — — — — — — — — — — — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 168 §:n 2 momentin mukaista osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun laskentaperustetta sovelletaan kuitenkin jo 1 päivästä tammikuuta 2007.

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2007